

Aan : Algemeen bestuur
Van : Afdelingen interne controle en beleid
Onderwerp : Voorstel verantwoordingsgrens rechtmatigheidsverantwoording
Datum : 15 oktober 2025
Ter : Kennisname en doorgeleiding naar AB

Samenvatting

Vanaf het boekjaar 2025 is de verantwoordingsgrens van fouten en onduidelijkheden aangepast in de wetgeving. Voorheen was dit respectievelijk 1% en 3%. Door een wetswijziging wordt het totaal van fouten en onduidelijkheden (ook wel: onzekerheden¹) voortaan maximaal 2%. Ons advies is om de maximale grens van 2% aan te houden, dit moet worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur en wordt vastgelegd in de financiële verordeningen (bijlagen).

Voorstel

- De verantwoordingsgrens voor fouten en onduidelijkheden over het jaar 2025 en daarop volgende jaren vaststellen op 2%. Dit houdt in dat het DB het totaal van fouten en onduidelijkheden groter dan 2% van de totale lasten in de rechtmatigheidsverantwoording opneemt.
- De rapportagegrens in de jaarrekening van geconstateerde fouten of onduidelijkheden groter dan 1% ongewijzigd voortzetten.
- De aangepaste financiële verordening (212) en controleverordening (213) vaststellen

Inleiding

Sinds de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in 2023 is niet meer de accountant, maar het college (het dagelijks bestuur) verantwoordelijk voor het rapporteren over de rechtmatigheid van de jaarrekening. De accountant geeft vervolgens een getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening. Regels voor decentrale overheden waar de financiële stukken, o.a. de jaarrekening en de rechtmatigheidsverantwoording, aan moeten voldoen zijn neergelegd in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De manier waarop de accountantscontrole op deze stukken plaatsvindt is vervolgens neergelegd in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO).

Tijdens de vergadering van het Algemeen bestuur (AB) van 10 juli 2025 heeft de heer Schot, accountant van Verstegen accountants en adviseurs, aangegeven dat het BADO en het BBV zijn aangepast. De wijzigingen hebben als hoofddoel het verder verankeren van de rechtmatigheidsverantwoording in de wet- en regelgeving.

Maar ook is met ingang van het boekjaar 2025 iets veranderd in de ruimte die een decentrale overheid heeft om fouten en onduidelijkheden te rapporteren, deze ruimte is per saldo iets kleiner geworden. Dit wordt de verantwoordingsgrens genoemd; de verantwoordingsgrens is een door het AB vastgesteld bedrag, uitgedrukt in een percentage van de totale lasten.

Ook de goedkeuringsgrens (materialiteit) die de accountant hanteert voor zijn getrouwheidsoordeel is hierop aangepast.

1. Belangrijkste wijzigingen voor boekjaar 2025

- De verantwoordingsgrens waarboven fouten en onduidelijkheden door het dagelijks bestuur gerapporteerd moet worden in de jaarrekening bedraagt ten hoogste 2% van de totale lasten,

¹ In het BADO wordt gesproken over onzekerheden en in het BBV over onduidelijkheden. In deze notitie worden beide termen vanaf 2025 aangeduid met 'onduidelijkheden', aansluitend aan het BBV.

exclusief de toevoegingen aan de reserves.

Tot en met 2024 gold de verantwoordingsgrens van 1% voor fouten en 3% van onzekerheden. Tot en met 2024 gold dit bovendien inclusief de toevoegingen aan de reserves.

- Het onderscheid tussen het percentage voor respectievelijk fouten en onduidelijkheden is vervallen in de weging van het accountantsoordeel. Voortaan zal worden uitgegaan van één percentage: 2% van de uitgaven in het boekjaar, voor het totaal van de fouten en onduidelijkheden.

Tot en met 2024 gold een verschil in weging van fouten (1%) en onzekerheden (3%).

- Voor de uitvoering van de accountantscontrole leidt dit vanaf boekjaar 2025 tot de volgende toleranties:

Materialiteit	Goedkeurende verklaring	Verklaring met beperking	Verklaring van oordeelonthouding / Afkeurende verklaring
Afwijkingen in de jaarrekening en onzekerheden in de uitvoering van de controle	≤ 2%	> 2% - ≤ 4%	> 4%

2. Benodigde wijzigingen ten opzichte van 2024

Vanwege deze wettelijke wijzigingen moeten de financiële verordening en de controleverordening van de ISD Bollenstreek door het AB op enkele punten worden aangepast. Het AB stelt de verantwoordingsgrens voor het DB vast in de financiële verordening².

De verordeningen moeten worden aangepast en vastgesteld voor 1 januari 2026, zodat de wijzigingen kunnen worden toegepast over het boekjaar 2025 en verder.

Wettelijk is vastgelegd dat de verantwoordingsgrens maximaal 2% is. Dit betekent dat er in principe ook ruimte is om de grens lager vast te stellen. Dit adviseren wij niet, omdat een te lage verantwoordingsgrens kan leiden tot een onnodig hoge last voor administratie en interne controle. Daarnaast is de ruimte zoals gezegd ingeperkt, waardoor een verdere inperking minder aan zou sluiten bij het ambitieniveau dat in december 2023 is vastgesteld door het AB.

Wij adviseren om de verantwoordingsgrens, gelijk met de goedkeuringstolerantie van de accountant, vast te stellen op 2%.

Ongewijzigd blijft dat in de paragraaf bedrijfsvoering van de jaarrekening, de geconstateerde individuele afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan 1% van de totale lasten nader worden toegelicht.

Een andere wijziging betreft de bepalingen over tussentijdse rapportage en informatie. In de financiële verordening is opgenomen dat het dagelijks bestuur het algemeen bestuur informeert over uitgaven, niet in de begroting opgenomen, boven een bepaalde drempel. De oude drempel lag op € 10.000,00. Dit bedrag is inmiddels niet meer realistisch, gezien de groei van de GR in taken en daarmee verbonden uitgaven. Voor urgente niet begrote uitgaven is bovendien een grotere mate van flexibiliteit vereist zodat snel kan worden ingespeeld in actuele ontwikkelingen of vraagstukken.

Wij adviseren de drempel te verhogen naar € 25.000,00, voor bedrijfsmatige uitgaven. Dit bedrag sluit in onze ervaring beter aan bij onverwachte uitgaven zoals die soms voorkomen. Ook is het bedrag gelijk aan het bedrag dat in HLT wordt gehanteerd. Uiteraard wordt in de tussenrapportages wel verantwoording afgelegd over deze uitgaven.

² Het betreft een verordening met zgn. interne werking. Het AB mag alleen verordeningen vaststellen die een interne werking hebben. Immers, verordeningen met algemeen verbindende voorschriften zijn voorbehouden aan de gemeenteraad.

3. Financiën

N.v.t.

4. Evaluatie

N.v.t.

5. Communicatie

Interne communicatie Medium	Ja	Nee	Toelichting
Medewerkers kwaliteit	X		Medewerkers interne controle
Medewerkers KCC		X	
Medewerkers PC		X	

Externe communicatie Medium	Ja	Nee	Toelichting
Persbericht		X	
Tekst website		X	
Folder (indien van toepassing)		X	
Publicatie gemeentepagina		X	
Externe relaties (bv adviesraden)		X	
Brief klanten		X	
Officiële bekendmaking via WEP	X		

6. Privacy

N.v.t.

Bijlagen

1. Concept "Financiële verordening ISD Bollenstreek 2025"
2. Concept "Controle verordening ISD Bollenstreek 2025"